

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 18 stycznia 2023 r.

Poz. 140

OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 listopada 2022 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2021 r. poz. 541), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej (Dz. U. poz. 1726) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 9 listopada 2022 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 11 i art. 12 ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej (Dz. U. poz. 1726), które stanowią:

„Art. 11. 1. Do postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do umów koncesji na roboty budowlane lub usługi zawartych w następstwie postępowań o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 140)

USTAWA

z dnia 21 października 2016 r.

o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb zawierania umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, zwanej dalej „umową koncesji”, środki ochrony prawnej oraz organy właściwe w sprawach uregulowanych w ustawie.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dokumentach koncesji – należy przez to rozumieć dokumenty, które wytworzył lub do których odwołuje się zamawiający, służące do opisanego lub ustalenia elementów umowy koncesji lub postępowania o zawarcie umowy koncesji, w tym ogłoszenie o postępowaniu o zawarcie umowy, zwane dalej „ogłoszeniem o koncesji”, wstępne ogłoszenie informacyjne, zaproszenie do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, zaproszenie do składania ofert, opis przedmiotu umowy koncesji oraz inne dokumenty, w tym dotyczące sposobu przedstawiania dokumentów przez wykonawców;
- 2) działalności sektorowej – należy przez to rozumieć działalność w zakresie jednego z rodzajów działalności, o których mowa w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933 i 2185), zwanej dalej „Prawem zamówień publicznych”;
- 3) koncesjonariuszu – należy przez to rozumieć wykonawcę, z którym zawarto umowę koncesji;
- 4) minimalnych wymaganiach – należy przez to rozumieć określone przez zamawiającego w dokumentach koncesji wymagania techniczne, fizyczne, funkcjonalne i prawne, którym ma odpowiadać oferta;
- 5) obiekcie budowlanym – należy przez to rozumieć obiekt budowlany w rozumieniu art. 7 pkt 14 Prawa zamówień publicznych;
- 6) postępowaniu o zawarcie umowy koncesji – należy przez to rozumieć postępowanie wszczynane w drodze publicznego ogłoszenia o koncesji, wstępnego ogłoszenia informacyjnego albo przekazania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji w celu dokonania wyboru wykonawcy, z którym zostanie zawarta umowa koncesji;
- 6a) progu unijnym – należy przez to rozumieć kwotę wartości umów koncesji określoną w art. 8 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „dyrektywą 2014/23/UE”, aktualizowaną w aktach wykonawczych Komisji Europejskiej wydawanych na podstawie art. 9 ust. 4 dyrektywy 2014/23/UE;
- 7) robotach budowlanych – należy przez to rozumieć wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności określonych w załączniku I do dyrektywy 2014/23/UE lub obiektu budowlanego, lub realizację obiektu budowlanego, za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego;
- 8) środkach komunikacji elektronicznej – należy przez to rozumieć środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344);
- 9) usługach – należy przez to rozumieć świadczenia, których przedmiotem nie są roboty budowlane lub dostawy w rozumieniu art. 7 pkt 4 Prawa zamówień publicznych;
- 10) wykonawcy – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub grupę takich podmiotów, które ubiegają się o zawarcie umowy koncesji lub złożyły ofertę;

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 114 z 05.05.2015, str. 24 oraz Dz. Urz. UE L 307 z 25.11.2015, str. 9).

²⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 114 z 05.05.2015, str. 24, Dz. Urz. UE L 307 z 25.11.2015, str. 9, Dz. Urz. UE L 337 z 19.12.2017, str. 21, Dz. Urz. UE L 82 z 26.03.2018, str. 17 oraz Dz. Urz. UE L 279 z 31.10.2019, str. 23.

- 11) zamawiającym – należy przez to rozumieć:
- a) podmiot, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych,
  - aa) podmiot, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, w zakresie, w jakim wykonuje jeden z rodzajów działalności sektorowej, o ile umowa koncesji jest zawierana w celu prowadzenia działalności sektorowej,
  - b) przedsiębiorstwo publiczne, przez które należy rozumieć przedsiębiorstwo wykonujące jeden z rodzajów działalności sektorowej, na które podmiot, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, pojedynczo lub wspólnie z innymi takimi podmiotami, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot wywiera dominujący wpływ, w szczególności:
    - posiada ponad połowę udziałów albo akcji w tym przedsiębiorstwie lub
    - posiada ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez to przedsiębiorstwo lub wynikających z udziałów w tym przedsiębiorstwie, lub
    - ma prawo do powoływania ponad połowy składu organu zarządzającego lub nadzorczego przedsiębiorstwa
    - o ile umowa koncesji jest zawierana w celu prowadzenia działalności sektorowej,
  - c) podmiot inny niż określony w lit. a–b, który wykonuje działalność na podstawie praw szczególnych lub praw wyłącznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 Prawa zamówień publicznych, przyznanych w celu wykonywania działalności sektorowej, o ile umowa koncesji jest zawierana w celu prowadzenia działalności sektorowej.

Art. 3. 1. Na podstawie umowy koncesji zamawiający powierza koncesjonariuszowi wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami za wynagrodzeniem.

2. W przypadku powierzenia koncesjonariuszowi:

- 1) wykonania robót budowlanych – wynagrodzenie stanowi wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego będącego przedmiotem umowy albo takie prawo wraz z płatnością (umowa koncesji na roboty budowlane);
- 2) świadczenia usług i zarządzania tymi usługami – wynagrodzenie stanowi wyłącznie prawo do wykonywania usług będących przedmiotem umowy albo takie prawo wraz z płatnością (umowa koncesji na usługi).

3. Koncesjonariusz ponosi ryzyko ekonomiczne związane z eksploatacją obiektu budowlanego lub wykonywaniem usług i obejmujące ryzyko związane z popytem lub podażą.

4. Przez ponoszenie ryzyka ekonomicznego należy rozumieć sytuację, w której w zwykłych warunkach funkcjonowania koncesjonariusz nie ma gwarancji odzyskania poniesionych nakładów inwestycyjnych lub kosztów związanych z eksploatacją obiektu budowlanego lub świadczeniem usług będących przedmiotem umowy koncesji oraz jest narażony na wahania rynku, a w szczególności jego szacowane potencjalne straty związane z wykonywaniem umowy koncesji nie mogą być jedynie nominalne lub nieistotne.

5. Oceniając ryzyko ekonomiczne, uwzględnia się w spójny i jednolity sposób wartość bieżącą netto wszystkich inwestycji, kosztów i przychodów koncesjonariusza.

Art. 4. Przepisy ustawy stosuje się do umów koncesji, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych.

Art. 5. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji:

- 1) w odniesieniu do których zamawiający ma obowiązek przeprowadzić postępowanie na podstawie innej niż określona ustawą procedury:
  - a) organizacji międzynarodowej,
  - b) wynikającej z porozumienia tworzącego zobowiązanie prawnomiędzynarodowe, jak umowa międzynarodowa zawarta między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, w celu pozyskania dostaw, usług lub robót budowlanych na potrzeby zrealizowania lub prowadzenia wspólnego przedsięwzięcia;
- 1a) w całości finansowanych przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli zamawiający stosuje do zawierania tych umów koncesji inną niż określona ustawą procedurę organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej;

- 1b) finansowanych w ponad 50% przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli uzgodniono z nimi zastosowanie do zawierania tych umów koncesji innej niż określona ustawą procedury organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej;
- 2) w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:
  - a) podlegających szczególnej procedurze:
    - na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawartej z jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej lub takiego porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym,
    - na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorców, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania,
    - organizacji międzynarodowej zakupującej do swoich celów lub do zamówień, które muszą być udzielane przez Rzeczpospolitą Polską zgodnie z tą procedurą,
  - b) w przypadku których stosowanie przepisów ustawy zobowiązywałoby zamawiającego do przekazania informacji, których ujawnienie jest sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa państwa, w zakresie, w jakim ochrona ich nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż udzielenie zamówienia z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy,
  - c) w ramach programu współpracy opartego na badaniach i rozwoju, prowadzonych wspólnie przez Rzeczpospolitą Polską i co najmniej jedno państwo członkowskie Unii Europejskiej nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, do późniejszych etapów całości lub części cyklu życia tego produktu,
  - d) w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, realizowanych podczas rozmieszczenia sił zbrojnych, oraz sił, do których podstawowych zadań należy ochrona bezpieczeństwa, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają ich udzielenia wykonawcom usytuowanym w strefie prowadzenia działań,
  - e) przez władze państwowe, regionalne lub lokalne władzom państwowym, regionalnym lub lokalnym innego państwa związanych z:
    - dostawami sprzętu wojskowego lub newralgicznego sprzętu w rozumieniu art. 7 pkt 12 Prawa zamówień publicznych lub
    - robotami budowlanymi i usługami bezpośrednio związanymi ze sprzętem wojskowym lub newralgicznym sprzętem w rozumieniu art. 7 pkt 12 Prawa zamówień publicznych, lub
    - robotami budowlanymi i usługami wyłącznie do celów wojskowych lub newralgicznymi robotami budowlanymi lub newralgicznymi usługami w rozumieniu art. 7 pkt 11 i 13 Prawa zamówień publicznych,
  - f) których przedmiotem są usługi finansowe, z wyjątkiem usług ubezpieczeniowych;
- 3) których przedmiotem są:
  - a) usługi arbitrażowe lub pojednawcze,
  - b) usługi Narodowego Banku Polskiego,
  - c) nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości, w szczególności dzierżawa lub najem, bez względu na sposób finansowania,
  - d) nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych, udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych,
  - e) zakup czasu antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych,
  - f) usługi prawne:
    - zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 823), w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa trzeciego lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,

- doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w tiret pierwszym, lub gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,
  - notarialnego poświadczania i uwierzytelniania dokumentów,
  - świadczone przez pełnomocników lub inne usługi prawne, których koncesjonariusze są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów,
  - związane z wykonywaniem władzy publicznej,
- g) usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1500, 1488, 1933 i 2185) oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności,
- h) pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej,
- i) usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz. Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 1, z późn. zm.³⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 5, str. 3), zwanym dalej „Wspólnym Słownikiem Zamówień”, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów,
- j) usługi transportu lotniczego świadczone w oparciu o koncesję udzieloną na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 293 z 31.10.2008, str. 3),
- k) usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 1, z późn. zm.⁴⁾);
- 4) jeżeli są spełnione następujące warunki:
- a) koncesji nadano klauzulę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742 oraz z 2022 r. poz. 655 i 1933) lub którym muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa lub
  - b) jeżeli wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa
- w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów bezpieczeństwa państwa nie może zostać zagwarantowana w inny sposób;
- 5) na usługi zawieranych przez zamawiającego z innym zamawiającym, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, który wykonuje działalność na podstawie prawa wyłącznego przyznanego na podstawie ustawy lub innego aktu normatywnego podlegającego publikacji, skutkującego zastrzeżeniem wykonywania tej działalności wyłącznie dla jednego wykonawcy;
- 6) na usługi świadczone w ramach wykonywania działalności sektorowej przez podmiot niebędący zamawiającym, na podstawie prawa wyłącznego, o którym mowa w pkt 5;

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 17.12.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 6, str. 72, w Dz. Urz. UE L 74 z 15.03.2008, str. 1 oraz w Dz. Urz. UE L 188 z 18.07.2009, str. 14.

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 240 z 16.09.2015, str. 65 oraz Dz. Urz. UE L 354 z 23.12.2016, str. 22.

- 7) przez zamawiającego, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, w celu prowadzenia działalności w zakresie:
  - a) udostępniania publicznej sieci telekomunikacyjnej lub
  - b) obsługi publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub
  - c) świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej;
- 8) na usługi badawcze i rozwojowe, chyba że usługi te są objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:
  - a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności,
  - b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający;
- 9) na usługi prowadzenia loterii, objęte kodem CPV 92351100-7, określonym we Wspólnym Słowniku Zamówień, na podstawie prawa wyłącznego innego niż prawo, o którym mowa w pkt 5, o ile przyznanie takiego prawa wyłącznego ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- 10) przez zamawiającego, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, w celu wykonywania działalności poza obszarem Unii Europejskiej, o ile nie będzie wykorzystywana sieć znajdująca się na obszarze Unii Europejskiej lub obszar Unii Europejskiej;
- 11) przez zamawiającego wykonującego jeden z rodzajów działalności sektorowej, jeżeli umowa koncesji jest zawierana z podmiotem:
  - a) którego dane, wraz z danymi zamawiającego, objęte są rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217, 2105 i 2106 oraz z 2022 r. poz. 1488),
  - b) w którym zamawiający posiada ponad połowę udziałów albo akcji, posiada ponad połowę głosów wynikających z udziałów albo akcji, sprawuje nadzór nad organem zarządzającym lub posiada prawo mianowania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego,
  - c) który posiada ponad połowę udziałów albo akcji zamawiającego, posiada ponad połowę głosów wynikających z udziałów albo akcji zamawiającego, sprawuje nadzór nad jego organem zarządzającym lub posiada prawo mianowania ponad połowy składu jego organu nadzorczego lub zarządzającego,
  - d) który wspólnie z zamawiającym podlega określonemu w lit. c wpływowi innego przedsiębiorcy

– jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80% przeciętnych przychodów tego podmiotu osiągniętych ze świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodziło ze świadczenia odpowiednio usług lub robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub na rzecz podmiotów, o których mowa w lit. a–d;
- 12) w celu wykonywania działalności sektorowej – przez podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej – z podmiotem powiązaniem z jednym z tych zamawiających w sposób określony w pkt 11, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80% przeciętnych przychodów tego podmiotu osiągniętych ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych pochodziło odpowiednio ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz tego zamawiającego lub na rzecz innego podmiotu, z którym podmiot ten jest powiązany w sposób określony w pkt 11;
- 13) w celu wykonywania działalności sektorowej przez:
  - a) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej, z jednym z tych zamawiających,
  - b) zamawiającego tworzącego podmiot, o którym mowa w lit. a, z tym podmiotem

– pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat i z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający pozostaną jego członkami w tym okresie.

2. W przypadku gdy okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 11 i 12, są krótsze niż 3 lata, uwzględnia się przychody osiągnięte w tych okresach oraz przychody, które przewiduje się osiągnąć w okresie pozostałym do upływu 3 lat.

3. Jeżeli spośród podmiotów powiązanych w sposób określony w ust. 1 pkt 11 więcej niż jeden podmiot świadczy na rzecz zamawiającego takie same lub podobne usługi albo wykonuje takie same lub podobne roboty budowlane, wartości procentowe, o których mowa w ust. 1 pkt 11 i 12, ustala się z uwzględnieniem całkowitego przychodu wszystkich tych podmiotów osiąganego odpowiednio ze świadczenia usług albo wykonywania robót budowlanych.

4. Zamawiający jest obowiązany przekazać Komisji Europejskiej, na jej wniosek, informacje o charakterze i wartości umów koncesji, podmiotach, które je zawarły, oraz dowody potwierdzające okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 11–13.

5. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez zamawiających w odniesieniu do działalności, wobec której Komisja Europejska wydała decyzję, o której mowa w art. 394 ust. 3 Prawa zamówień publicznych, albo bezskutecznie upłynął termin na wydanie takiej decyzji.

Rozdział 2

Szacunkowa wartość umowy koncesji i umowy mieszane

Art. 6. 1. Szacunkową wartością umowy koncesji jest całkowity przychód koncesjonariusza uzyskany w okresie obowiązywania umowy, bez podatku od towarów i usług, oszacowany przez zamawiającego z zachowaniem należytej staranności, z tytułu wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami, będących przedmiotem koncesji, powiększony o wartość dostaw i usług towarzyszących takim robotom lub usługom.

2. Szacunkowa wartość umowy koncesji obowiązuje na dzień przekazania do publikacji albo zamieszczenia ogłoszenia, o którym mowa w art. 17 pkt 1 i 2, a w przypadku niepublikowania albo niezamieszczenia takiego ogłoszenia, na dzień przekazania wykonawcy lub wykonawcom zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, o którym mowa w art. 17 pkt 3.

3. W przypadku gdy wartość umowy koncesji, bez podatku od towarów i usług, w dniu jej zawarcia jest wyższa o więcej niż 20% od wartości szacowanej w dniu, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się, że wartością szacunkową umowy koncesji jest wartość z dnia jej zawarcia.

4. Zamawiający szacuje wartość umowy koncesji przy użyciu obiektywnej metody określonej w dokumentach koncesji, uwzględniając w szczególności:

- 1) wartość opcji i przedłużenie okresu obowiązywania umowy koncesji;
- 2) przychody z opłat i kar uiszczanych przez korzystających z obiektów budowlanych lub usług, z wyjątkiem opłat i kar pobieranych w imieniu zamawiającego;
- 3) płatności lub inne korzyści finansowe, niezależnie od ich formy, przekazywane koncesjonariuszowi przez zamawiającego albo inny organ publiczny, w tym rekompensatę z tytułu spełnienia obowiązku świadczenia usługi publicznej i dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji;
- 4) wartość dotacji lub innych korzyści finansowych, niezależnie od ich formy, od osób trzecich z tytułu wykonania umowy koncesji;
- 5) przychody ze sprzedaży aktywów wchodzących w skład przedmiotu umowy koncesji;
- 6) wartość dostaw i usług udostępnianych koncesjonariuszowi przez zamawiającego, jeżeli są one niezbędne do wykonania robót budowlanych lub świadczenia usług;
- 7) nagrody lub płatności na rzecz wykonawcy lub koncesjonariusza.

Art. 7. Zamawiający nie może wybierać sposobu szacowania wartości umowy koncesji w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

Art. 8. 1. Zamawiający nie może dzielić przedmiotu umowy koncesji, jeżeli podział ten skutkowałby wyłączeniem stosowania przepisów ustawy, chyba że jest to uzasadnione ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych.

2. W przypadku gdy proponowane wykonanie obiektu budowlanego lub świadczenie usług i zarządzanie usługami może skutkować zawarciem odrębnych umów koncesji, przy zawarciu każdej z tych umów przyjmuje się, że szacunkową wartością każdej z nich jest łączna szacunkowa wartość tych umów.

3. W przypadku gdy łączna wartość odrębnych części przedmiotu umowy koncesji jest równa lub przekracza kwotę wskazaną w art. 4, przepisy ustawy stosuje się do zawarcia umowy koncesji dotyczącej każdej z tych części.

Art. 9. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje wykonanie robót budowlanych oraz świadczenie usług, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy dotyczące tego rodzaju koncesji, który odpowiada głównemu przedmiotowi danej koncesji.

2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje usługi społeczne lub inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE, i inne usługi, stosuje się przepisy dotyczące tego przedmiotu umowy koncesji, którego szacowany udział w tej umowie koncesji jest największy.

3. Jeżeli przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje umowę koncesji na usługi i zamówienie publiczne na dostawy, główny przedmiot ustala się przez określenie, która z szacowanych wartości danych usług lub dostaw jest wyższa.

Art. 10. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji jest podzielny na części oraz obejmuje równocześnie części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy, oraz części, do których tych przepisów nie stosuje się, zamawiający może zawrzeć odrębne umowy, których przedmiotem będą poszczególne odrębne części, stosując do zawarcia każdej z umów przepisy właściwe dla danej części, albo zawrzeć jedną umowę.

2. W przypadku zawarcia jednej umowy zamawiający:

- 1) może nie stosować przepisów ustawy, jeżeli umowa koncesji obejmuje części, z których co najmniej jedna jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a zawarcie jednej umowy jest uzasadnione obiektywnymi przyczynami;
- 2) może, zgodnie ze swoim wyborem, stosować przepisy ustawy lub przepisy Prawa zamówień publicznych dotyczące udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, jeżeli umowa obejmuje część, do której mają zastosowanie przepisy Prawa zamówień publicznych dotyczące udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, a zawarcie jednej umowy jest uzasadnione obiektywnymi przyczynami;
- 3) stosuje przepisy Prawa zamówień publicznych dotyczące udzielania zamówień sektorowych, jeżeli umowa obejmuje równocześnie część, do której mają zastosowanie te przepisy, oraz część, do której mają zastosowanie przepisy ustawy;
- 4) stosuje przepisy Prawa zamówień publicznych dotyczące udzielania zamówień klasycznych, jeżeli umowa obejmuje równocześnie część, do której mają zastosowanie te przepisy, oraz część, do której mają zastosowanie przepisy ustawy;
- 5) jeżeli umowa obejmuje równocześnie część, do której nie stosuje się przepisów ustawy, oraz część, do której mają zastosowanie jej przepisy, stosuje przepisy ustawy, niezależnie od wartości części, do której nie stosuje się przepisów ustawy.

3. Zamawiający, w przypadkach, o których mowa w ust. 2, nie może zawrzeć jednej umowy w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy lub przepisów Prawa zamówień publicznych.

Art. 11. 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji jest niepodzielny na części oraz obejmuje jednocześnie elementy, do których mają zastosowanie przepisy ustawy, oraz elementy, do których tych przepisów nie stosuje się, do zawarcia umowy:

- 1) stosuje się przepisy właściwe ze względu na główny przedmiot umowy;
- 2) nie stosuje się przepisów ustawy, jeżeli umowa obejmuje elementy objęte art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- 3) można, zgodnie z wyborem zamawiającego, stosować przepisy ustawy lub przepisy Prawa zamówień publicznych dotyczące udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, jeżeli umowa obejmuje elementy, do których mają zastosowanie przepisy Prawa zamówień publicznych dotyczące udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

2. Przedmiot umowy koncesji jest niepodzielny na części, jeżeli ze względów technicznych, organizacyjnych lub ekonomicznych tworzy nierozzerwalną całość.

Art. 11a. 1. Jeżeli umowa koncesji służy jednocześnie wykonywaniu działalności sektorowej oraz wykonywaniu innych niż działalność sektorowa rodzajów działalności, zamawiający może zawrzeć odrębne umowy w celu wykonywania poszczególnych rodzajów działalności, stosując do zawarcia każdej z umów przepisy właściwe ze względu na rodzaj działalności, albo zawrzeć jedną umowę.

2. Do zawarcia jednej umowy koncesji stosuje się przepisy właściwe dla działalności głównej.

3. Jeżeli umowa koncesji dotyczy równocześnie działalności sektorowej oraz zamówień publicznych lub działalności objętej art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub przepisami Prawa zamówień publicznych dotyczącymi udzielania zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, do zawarcia umowy stosuje się odpowiednio przepisy art. 10 ust. 2 pkt 1 i 2.

4. Zamawiający, w przypadkach, o których mowa w ust. 3, nie może zawrzeć jednej umowy w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy lub przepisów Prawa zamówień publicznych.

5. Jeżeli nie jest możliwe określenie, którego rodzaju działalności zasadniczo dotyczy umowa, do zawarcia umowy stosuje się:

- 1) przepisy Prawa zamówień publicznych, jeżeli do jednego z rodzajów działalności, którego umowa dotyczy, mają zastosowanie te przepisy, a do drugiego przepisy ustawy;
- 2) przepisy ustawy dotyczące zawierania umowy koncesji przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 lit. a, jeżeli do jednego z rodzajów działalności, której ta umowa dotyczy, mają zastosowanie te przepisy, a do drugiego przepisy ustawy dotyczące zawierania umowy koncesji przez zamawiającego, o którym mowa w art. 2 pkt 11 lit. b lub c;
- 3) przepisy ustawy, jeżeli do jednego z rodzajów działalności, którego ta umowa dotyczy, mają zastosowanie przepisy ustawy, a do drugiego nie mają zastosowania przepisy ustawy ani przepisy Prawa zamówień publicznych.

Rozdział 3

Zasady zawierania umowy koncesji

Art. 12. 1. Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób zapewniający zachowanie zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.

2. Zamawiający nie może przygotować i prowadzić postępowania o zawarcie umowy koncesji w sposób mający na celu uniknięcie stosowania przepisów ustawy.

Art. 13. 1. Zamawiający udostępnia informacje związane z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji w przypadkach określonych w ustawie. Po zakończeniu postępowania o zawarcie umowy koncesji albo po unieważnieniu tego postępowania informacje z nim związane podlegają udostępnieniu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.

2. Zamawiający udostępnia wykonawcom biorącym udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji dokumentację postępowania inną niż dokumenty koncesji od dnia przekazania informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty, o której mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1, albo o unieważnieniu postępowania o zawarcie umowy koncesji.

2a. Zamawiający udostępnia dane osobowe, o których mowa w art. 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, w celu umożliwienia korzystania ze środków ochrony prawnej, o których mowa w rozdziale 10, do upływu terminu na ich wniesienie.

3. Nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233), jeżeli wykonawca, wraz z przekazaniem takich informacji, zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane, oraz wykazał, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, z wyjątkiem informacji przekazywanych na podstawie ustawy, w szczególności na podstawie art. 38 ust. 1 oraz w ogłoszeniach.

4. Zamawiający może nakładać na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które udostępnia w toku postępowania o zawarcie umowy koncesji.

Art. 13a. Zamawiający przechowuje dokumentację postępowania, w tym umowę koncesji, przez okres 5 lat od dnia zakończenia postępowania o zawarcie umowy koncesji, w sposób gwarantujący jej nienaruszalność. Jeżeli czas trwania umowy koncesji przekracza 5 lat, zamawiający przechowuje umowę przez cały czas jej trwania.

Art. 14. 1. W postępowaniu o zawarcie umowy koncesji komunikacja między zamawiającym i wykonawcami, w tym przekazywanie wniosków o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu, ofert, oświadczeń i zawiadomień, odbywa się zgodnie z wyborem zamawiającego, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042), osobiście, przez posłańca, przy użyciu faksu lub środków komunikacji elektronicznej.

---

⁵⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

2. Za zgodą zamawiającego informacje mogą być przekazywane ustnie, w tym telefonicznie, jeżeli nie dotyczą istotnych elementów postępowania o zawarcie umowy koncesji oraz ich treść zostanie odpowiednio utrwalona na trwałym nośniku.

3. Wybrany sposób komunikacji musi być ogólnie dostępny i niedyskryminacyjny oraz nie może ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o zawarcie umowy koncesji. Środki komunikacji elektronicznej oraz ich właściwości techniczne muszą być interoperacyjne z urządzeniami teleinformatycznymi będącymi w powszechnym użyciu.

4. Zamawiający zapewnia zachowanie integralności danych oraz poufność wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji i ofert w ramach komunikacji i przechowywania informacji. Z treścią wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji i ofert nie można zapoznać się przed upływem terminu na ich składanie.

5. Ofertę, wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz oświadczenia, składa się pod rygorem nieważności w formie pisemnej albo, za zgodą zamawiającego, w formie elektronicznej.

6. W postępowaniu o zawarcie umowy koncesji o wartości mniejszej niż próg unijny ofertę, wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu oraz oświadczenia, składa się pod rygorem nieważności w formie pisemnej albo, za zgodą zamawiającego, w formie elektronicznej lub w postaci elektronicznej opatrzonej podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

Art. 15. Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o zawarcie umowy koncesji, na zasadach określonych w Prawie zamówień publicznych.

Art. 16. 1. Do czynności podejmowanych przez zamawiającego oraz odpowiednio wykonawcę i koncesjonariusza w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz do umów koncesji stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa dnia następnego po dniu lub dniach wolnych od pracy.

Art. 16a. 1. Zamawiający realizuje obowiązki, o których mowa w art. 13 ust. 1–3 rozporządzenia 2016/679, przez zamieszczenie wymaganych informacji w ogłoszeniu o koncesji, wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, zaproszeniu do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, w dokumentach koncesji lub przy pierwszej czynności skierowanej do wykonawcy.

2. W przypadku gdy w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji albo po jego zakończeniu wykonanie obowiązków, o których mowa w art. 15 ust. 1–3 rozporządzenia 2016/679, wymagałoby niewspółmiernie dużego wysiłku, zamawiający może żądać od osoby, której dane dotyczą, wskazania dodatkowych informacji mających na celu sprecyzowanie żądania, w szczególności nazwy lub daty postępowania o zawarcie umowy koncesji.

3. Skorzystanie przez osobę, której dane dotyczą, z uprawnienia do sprostowania lub uzupełnienia, o którym mowa w art. 16 rozporządzenia 2016/679, nie może skutkować zmianą wyniku postępowania o zawarcie umowy koncesji ani zmianą postanowień umowy koncesji w zakresie niezgodnym z ustawą oraz naruszeniem integralności przechowywanej dokumentacji postępowania.

4. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie ogranicza przetwarzania danych osobowych do czasu zakończenia postępowania o zawarcie umowy koncesji.

5. Zamawiający informuje o ograniczeniach stosowania przepisów rozporządzenia 2016/679, o których mowa w ust. 2 i 4, na stronie internetowej prowadzonego postępowania, w ogłoszeniu o koncesji, wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, zaproszeniu do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, w dokumentach koncesji lub w inny sposób dostępny dla osoby, której dane dotyczą.

Rozdział 4

Ogłoszenia i inne dokumenty koncesji

Art. 17. Zamawiający zaprasza do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą:

- 1) ogłoszenia o koncesji;
- 2) wstępnego ogłoszenia informacyjnego – w przypadku postępowania o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE;
- 3) zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, które przekazuje wybranemu przez siebie wykonawcy lub wykonawcom – w przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1.

Art. 18. 1. Ogłoszenia, o których mowa w ustawie, zamawiający:

- 1) przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- 2) zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych.
  2. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje o:
    - 1) aktualnym progno unijnym oraz jego równowartości w złotych, ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej, wydanym na podstawie art. 9 ust. 2 dyrektywy 2014/23/UE,
    - 2) średnim kursie złotego w stosunku do euro, stanowiącym podstawę przeliczania wartości umów koncesji, ustalonym na podstawie kwoty określonej w komunikacie Komisji Europejskiej, wydanym na podstawie art. 9 ust. 2 dyrektywy 2014/23/UE

– mających zastosowanie do postępowań o zawarcie umowy koncesji wszczętych od dnia wejścia w życie aktów wykonawczych Komisji Europejskiej, wydawanych na podstawie art. 9 ust. 4 dyrektywy 2014/23/UE.

2a. Informacje, o których mowa w ust. 2, są ogłaszane w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, oraz zamieszczane na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych niezwłocznie po publikacji komunikatu Komisji Europejskiej, wydanego na podstawie art. 9 ust. 2 dyrektywy 2014/23/UE, w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

3. Zamawiający przygotowuje ogłoszenia zgodnie ze wzorami standardowych formularzy określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz. Urz. UE L 296 z 12.11.2015, str. 1).

4. Zamawiający przekazuje ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej zgodnie z formatem i procedurami elektronicznego przesyłania ogłoszeń wskazanymi na stronie internetowej, o której mowa w ust. 2 załącznika IX do dyrektywy 2014/23/UE, jeżeli szacunkowa wartość umowy koncesji jest równa lub przekracza próg unijny.

5. Zamawiający zamieszcza ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych za pomocą formularzy umieszczonych na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji zawartych w ogłoszeniach zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, mając na względzie rodzaje ogłoszeń oraz wartość umowy koncesji.

Art. 18a. 1. W przypadku danych osobowych zamieszczonych przez zamawiającego w Biuletynie Zamówień Publicznych prawa, o których mowa w art. 15 i art. 16 rozporządzenia 2016/679, są wykonywane w drodze żądania skierowanego do zamawiającego.

2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych zapewnia techniczne utrzymanie systemu teleinformatycznego, przy użyciu którego udostępniany jest Biuletyn Zamówień Publicznych, oraz określa okres przechowywania danych osobowych zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Art. 19. 1. Zamawiający może, po publikacji ogłoszenia o koncesji w sposób, o którym mowa w art. 18 ust. 1, albo po upływie 48 godzin od potwierdzenia otrzymania tego ogłoszenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej, zamieścić dodatkowo ogłoszenie o koncesji w inny sposób, w szczególności w prasie o zasięgu ogólnopolskim.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, nie może zawierać innych informacji niż informacje zawarte w ogłoszeniu o koncesji przekazanym Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub ogłoszeniu o koncesji zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych. W ogłoszeniu tym należy wskazać datę przekazania ogłoszenia o koncesji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Art. 20. 1. Zamawiający może nie publikować ogłoszenia o koncesji albo nie zamieszczać ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) roboty budowlane lub usługi mogą być wykonane lub świadczone tylko przez jednego koncesjonariusza:
  - a) z powodu braku konkurencji ze względów technicznych,
  - b) z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych,
  - c) z przyczyn związanych z ochroną praw własności intelektualnej oraz praw wyłącznych, innych niż określone w art. 5 ust. 2 Prawa zamówień publicznych

– jeżeli nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem celowego zawężenia warunków zawarcia umowy koncesji;

- 2) celem umowy koncesji jest stworzenie lub nabycie dzieła sztuki lub wykonania artystycznego;

- 3) w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji nie wpłynął wniosek o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu, nie została złożona oferta albo wszystkie wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji zostały odrzucone ze względu na wykluczenie wykonawców na podstawie art. 32 lub niespełnienie przez nich kryteriów kwalifikacji określonych przez zamawiającego zgodnie z art. 33, albo żadna ze złożonych ofert bez istotnych zmian nie może zaspokoić potrzeb zamawiającego i spełnić wymogów określonych w dokumentach koncesji, o ile warunki umowy koncesji nie zostały w istotny sposób zmienione;
- 4) zamawiający, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, zawiera umowę koncesji z osobą prawną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
  - a) zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób,
  - b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę, o której mowa w lit. a, lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a,
  - c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem udziału pracowników tej osoby prawnej reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, a w przypadku prostej spółki akcyjnej – do 15% akcji tej spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu;
- 5) zamawiający, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, zawiera umowę koncesji z innym zamawiającym, o którym mowa w tych przepisach, jeżeli spełnione są następujące warunki:
  - a) zamawiający będący koncesjonariuszem, sprawuje nad zamawiającym, z którym zawiera umowę koncesji kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami kontrolowanego zamawiającego; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana w taki sam sposób przez zamawiającego, będącego koncesjonariuszem,
  - b) ponad 90% działalności kontrolowanego zamawiającego dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez zamawiającego sprawującego kontrolę, o której mowa w lit. a, lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a,
  - c) w kontrolowanym zamawiającym i w zamawiającym sprawującym kontrolę nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem udziału pracowników tej osoby prawnej reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, a w przypadku prostej spółki akcyjnej – do 15% akcji tej spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu;
- 6) zamawiający, o którym mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, zawiera umowę koncesji z osobą prawną, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:
  - a) zamawiający wspólnie z innymi zamawiającymi, o których mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, sprawuje kontrolę nad osobą prawną, która odpowiada kontroli sprawowanej przez nich nad własnymi jednostkami, przy czym wspólne sprawowanie takiej kontroli ma miejsce, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
    - w skład organów nadzorczych lub zarządzających tej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących zamawiających, z zastrzeżeniem, że poszczególny przedstawiciel może reprezentować więcej niż jednego zamawiającego,
    - uczestniczący zamawiający mogą wspólnie wywierać dominujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej,
    - kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie sprzecznym z interesami zamawiających sprawujących nad nią kontrolę,
  - b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiających sprawujących nad nią kontrolę, o której mowa w lit. a, lub przez inne osoby prawne, nad którymi ci zamawiający sprawują kontrolę, o której mowa w lit. a,
  - c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego;

- 7) umowa koncesji zawierana jest między co najmniej dwoma zamawiającymi, o których mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
- umowa ustanawia lub wdraża współpracę między tymi zamawiającymi, w celu zapewnienia wykonania usług publicznych, które są oni obowiązani wykonywać, z myślą o realizacji ich wspólnych celów,
  - wdrożeniem tej współpracy kierują jedynie względy związane z interesem publicznym,
  - zamawiający realizujący współpracę wykonują na otwartym rynku mniej niż 20% działalności będącej przedmiotem współpracy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zamawiający przekazuje Komisji Europejskiej informacje, o ile Komisja Europejska wystąpi o ich przekazanie.

3. Do obliczania procentu działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b, pkt 5 lit. b, pkt 6 lit. b i pkt 7 lit. c, uwzględnia się średni przychód osiągnięty przez osobę prawną lub zamawiającego w odniesieniu do usług, dostaw lub robót budowlanych za 3 lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji.

4. W przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności dane dotyczące średniego przychodu za 3 lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b, pkt 5 lit. b, pkt 6 lit. b i pkt 7 lit. c, ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.

5. Zamawiający, na wniosek Komisji Europejskiej, przekazuje informacje dotyczące niestosowania ustawy na podstawie ust. 1 pkt 4–7, w zakresie nazw i danych zamawiających, charakteru i wartości umów koncesji oraz dowodów uznanych za niezbędne przez Komisję Europejską.

Art. 21. 1. W ogłoszeniu o koncesji zamawiający zamieszcza:

- opis przedmiotu umowy koncesji;
- przesłanki wykluczenia wykonawców;
- kryteria kwalifikacji;
- opis kryteriów oceny ofert;
- minimalne wymagania, o ile zostały określone.

2. W zaproszeniu do składania ofert lub innych dokumentach koncesji zamawiający zamieszcza elementy określone w ust. 1 pkt 4 i 5.

Art. 22. W przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1, zamawiający może przekazać do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieścić w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy koncesji zawierające co najmniej:

- nazwę oraz adres zamawiającego;
- określenie przedmiotu umowy koncesji oraz jej wielkości lub zakresu;
- uzasadnienie zamiaru zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- nazwę albo imię i nazwisko, siedzibę albo miejsce zamieszkania, jeżeli jest miejscem wykonywania działalności wykonawcy, z którym zamawiający zamierza zawrzeć umowę koncesji.

Art. 23. 1. Zamawiający w terminie 48 dni od dnia zawarcia umowy koncesji przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6, zamawiający przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, jeżeli w przepisach podanych w wykazie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 Prawa zamówień publicznych, nie określono obowiązków w zakresie przejrzystości mających zastosowanie do danej działalności sektorowej.

Art. 24. 1. Zamawiający udostępnia dokumenty koncesji na stronie internetowej od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych albo od dnia przekazania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

2. W ogłoszeniu o koncesji lub zaproszeniu do składania ofert zamawiający podaje adres strony internetowej, na której udostępnia dokumenty koncesji.

3. Jeżeli z uwagi na szczególne względy techniczne lub związane z bezpieczeństwem zamawiający nie może udostępnić niektórych dokumentów koncesji na stronie internetowej, wskazuje w ogłoszeniu o koncesji lub zaproszeniu do składania ofert, że dokumenty koncesji zostaną przekazane w inny sposób niż za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W takich przypadkach zamawiający przedłuża termin składania ofert.

Art. 25. 1. Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego o przekazanie dodatkowych informacji dotyczących dokumentów koncesji.

2. Jeżeli wniosek o przekazanie dodatkowych informacji wpłynął do zamawiającego nie później niż do końca dnia, w którym upływa połowa terminu składania ofert, zamawiający jest obowiązany, nie później niż na 6 dni przed upływem terminu składania ofert, bez ujawniania źródła wniosku:

- 1) przekazać informacje wszystkim wykonawcom biorącym udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 2) zamieścić informacje na swojej stronie internetowej, jeżeli wniosek dotyczy dokumentu koncesji udostępnianego przed przystąpieniem wykonawców do postępowania o zawarcie umowy koncesji.

Art. 26. 1. Zamawiający określa w dokumentach koncesji wymogi techniczne lub funkcjonalne robót budowlanych lub usług, będących przedmiotem umowy koncesji.

2. Wymogi dotyczące przedmiotu umowy koncesji mogą odnosić się również do określonego procesu produkcyjnego, realizacji zamówionych robót budowlanych lub świadczenia usług, pod warunkiem że są powiązane z przedmiotem umowy koncesji i proporcjonalne do jej wartości oraz celów, i mogą obejmować w szczególności: poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie do określonych potrzeb, w tym potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz przeprowadzenie oceny zgodności, wydajność, bezpieczeństwo lub wymiary, stosowaną terminologię, oznakowanie oraz instrukcje użytkowania, a także przeprowadzone testy i ich metody.

3. Przedmiotu umowy koncesji nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów, pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, które charakteryzują produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, lub mogłoby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów.

4. Wskazanie, o którym mowa w ust. 3, jest dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach, jeżeli opisanie przedmiotu umowy koncesji w sposób precyzyjny i zrozumiały jest niemożliwe, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”.

5. Do opisu przedmiotu umowy koncesji stosuje się nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień.

6. Zamawiający określa w opisie przedmiotu umowy koncesji wymagania zatrudnienia przez koncesjonariusza lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji umowy koncesji, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140).

7. W przypadku gdy zamawiający przewiduje wymagania, o których mowa w ust. 6, określa w opisie przedmiotu umowy koncesji w szczególności:

- 1) sposób dokumentowania zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 6;
- 2) uprawnienia zamawiającego w zakresie kontroli spełniania przez koncesjonariusza wymagań, o których mowa w ust. 6, oraz sankcji z tytułu niespełnienia tych wymagań;
- 3) rodzaje czynności niezbędnych do realizacji umowy koncesji, których dotyczą wymagania zatrudnienia przez koncesjonariusza lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane czynności w zakresie realizacji umowy.

8. Sposób dokumentowania zatrudnienia oraz uprawnienia zamawiającego, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 2, uwzględniają możliwość żądania przez zamawiającego:

- 1) oświadczenia koncesjonariusza lub podwykonawcy o zatrudnieniu pracownika na podstawie umowy o pracę,
- 2) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopii umowy o pracę zatrudnionego pracownika,
- 3) innych dokumentów

– zawierających informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności: imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę, zakres obowiązków pracownika.

Art. 27. Zamawiający może określić w opisie przedmiotu umowy koncesji wymagania związane z realizacją umowy koncesji, które mogą obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z innowacyjnością lub zatrudnieniem.

Rozdział 5

Postępowanie o zawarcie umowy koncesji

Art. 28. Zamawiający organizuje postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób odpowiadający jego potrzebom.

Art. 29. 1. Zamawiający może przeprowadzić postępowanie o zawarcie umowy koncesji, w którym:

- 1) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają oferty wraz z informacjami na potrzeby oceny spełniania kryteriów kwalifikacji albo
- 2) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji wraz z informacjami na potrzeby oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, a następnie zaprasza do składania ofert albo do negocjacji i składania ofert wykonawców, którzy spełniają kryteria kwalifikacji; przepis ust. 5 stosuje się, albo
- 3) przeprowadza negocjacje z wykonawcami dopuszczonymi do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, a następnie zaprasza ich do składania ofert.

2. Zamawiający nie może w trakcie negocjacji zmieniać kryteriów oceny ofert ani minimalnych wymagań.

3. Zamawiający przedstawia wykonawcom opis postępowania o zawarcie umowy koncesji, w którym określa w szczególności:

- 1) kryteria kwalifikacji;
- 2) sposób komunikowania się z wykonawcami;
- 3) warunki, którym mają odpowiadać wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji i oferta, pod rygorem ich odrzucenia;
- 4) planowany termin zakończenia postępowania o zawarcie umowy koncesji.

4. Zamawiający informuje wykonawców biorących udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji o zmianach dotyczących informacji zawartych w opisie postępowania o zawarcie umowy koncesji, a w przypadku gdy zmiany dotyczą informacji zawartych w ogłoszeniu o koncesji, zamawiający zmienia w tym zakresie treść tego ogłoszenia.

5. Zamawiający może ograniczyć liczbę wykonawców, których zaprosi do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, o ile dokona tego w oparciu o obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria oraz liczba wykonawców, których zamierza zaprosić, zapewni konkurencję.

6. Zamawiający dokumentuje przebieg postępowania o zawarcie umowy koncesji w wybrany przez siebie sposób.

7. Zamawiający przetwarza dane osobowe zebrane w toku oraz po zakończeniu postępowania o zawarcie umowy koncesji w sposób gwarantujący ich zabezpieczenie przed ich bezprawnym rozpowszechnianiem.

Art. 30. 1. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego podlegają wyłączeniu, jeżeli ich bezstronność lub niezależność w związku z tym postępowaniem jest lub może być zagrożona, z uwagi na posiadanie bezpośredniego lub pośredniego interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego w określonym rozstrzygnięciu tego postępowania, w szczególności jeżeli:

- 1) ubiegają się o zawarcie tej umowy koncesji;
- 2) pozostają w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o zawarcie umowy koncesji;
- 3) pozostają lub w ciągu ostatnich 3 lat przed dniem wszczęcia postępowania o zawarcie umowy koncesji pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z wykonawcą, otrzymywały od wykonawcy wynagrodzenie z innego tytułu lub były członkami organu zarządzającego lub nadzorczego wykonawców ubiegających się o zawarcie umowy koncesji;
- 4) zostały prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

2. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, w formie pisemnej oświadczenie o braku lub o istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1. Przed odebraniem oświadczenia kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, uprzedza osoby składające oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

3. Oświadczenie o zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1, składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o tych okolicznościach, a oświadczenie o ich braku – nie później niż przed zawarciem umowy koncesji.

4. Osoby, o których mowa w ust. 1, podlegają wyłączeniu przez zamawiającego na ich wniosek, wniosek wykonawcy lub z urzędu. Wniosek składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o istnieniu tych okoliczności.

5. Czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji podjęte przez osobę podlegającą wyłączeniu powtarza się, z wyjątkiem otwarcia ofert oraz innych czynności faktycznych niewpływających na wynik tego postępowania.

6. Do przetwarzania danych osobowych, o których mowa w art. 10 rozporządzenia 2016/679, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie. Osoby dopuszczone do przetwarzania takich danych są obowiązane do zachowania ich w poufności.

Art. 31. 1. Zamawiający ustala termin składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, uwzględniając w szczególności złożoność umowy koncesji oraz czas wymagany do sporządzenia wniosku o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu lub oferty.

2. W przypadku gdy oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji mogą być złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu sprawdzenia dokumentów potwierdzających dokumenty koncesji, zamawiający wyznacza termin składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do zapoznania się przez wykonawców z informacjami koniecznymi do przygotowania oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.

3. W przypadku ofert, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2, termin składania ofert lub wniosków nie może być krótszy niż 30 dni od dnia przekazania ogłoszenia o koncesji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej i nie krótszy niż 15 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych.

4. Jeżeli postępowanie o zawarcie umowy koncesji jest podzielone na etapy, zamawiający wyznacza termin składania ofert wstępnych, który nie może być krótszy niż 22 dni od dnia wysłania zaproszenia w przypadku postępowań o wartości równej lub przekraczającej próg unijny i nie krótszy niż 10 dni w przypadku postępowań o wartości mniejszej niż próg unijny.

5. Jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert za pomocą środków komunikacji elektronicznej, termin składania ofert, o których mowa w ust. 3 i 4, może zostać skrócony o 5 dni.

Rozdział 6

Kwalifikacja wykonawców i wybór najkorzystniejszej oferty

Art. 32. 1. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający, o których mowa w art. 4 Prawa zamówień publicznych, wykluczają, a pozostali zamawiający mogą wykluczyć wykonawcę:

- 1) będącego osobą fizyczną, którą prawomocnie skazano za przestępstwo:
  - a) udziału w zorganizowanej grupie przestępczej albo związku mającym na celu popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, o którym mowa w art. 258 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726 i 1855), zwanej dalej „Kodeksem karnym”,
  - b) handlu ludźmi, o którym mowa w art. 189a Kodeksu karnego,
  - c) o którym mowa w art. 228–230a lub art. 250a Kodeksu karnego lub w art. 46 lub art. 48 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599 i 2185),
  - d) finansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 165a Kodeksu karnego, lub przestępstwo udaremniania lub utrudniania stwierdzenia przestępnego pochodzenia pieniędzy lub ukrywania ich pochodzenia, o którym mowa w art. 299 Kodeksu karnego,
  - e) o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 115 § 20 Kodeksu karnego, lub mające na celu popełnienie tego przestępstwa,
  - f) powierzenia wykonywania pracy małoletniemu cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1745),

- g) przeciwko obrotowi gospodarczemu, o których mowa w art. 296, art. 296a i art. 297–307 Kodeksu karnego, przestępstwo oszustwa, o którym mowa w art. 286 Kodeksu karnego, przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, o których mowa w art. 270–277d Kodeksu karnego, lub przestępstwo skarbowe,
  - h) o którym mowa w art. 9 ust. 1 i 3 lub art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - i)⁶⁾ przeciwko środowisku, o którym mowa w rozdziale XXII Kodeksu karnego, popełnione umyślnie – lub za odpowiedni czyn zabroniony określony w przepisach prawa obcego;
- 2) jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusza w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 1;
  - 3) wobec którego wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, chyba że wykonawca odpowiednio przed upływem terminu do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo przed upływem terminu składania ofert dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności;
  - 4) wobec którego prawomocnie orzeczono zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne lub zakaz ubiegania się o zawarcie umowy koncesji;
  - 5) jeżeli zamawiający może stwierdzić, na podstawie wiarygodnych przesłanek, że wykonawca zawarł z innymi wykonawcami porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji, w szczególności, jeżeli należąc do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) złożyli odrębne oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, chyba że wykażą, że przygotowali te oferty lub wnioski niezależnie od siebie;
  - 6) zaangażowanego w przygotowanie postępowania o zawarcie umowy koncesji, jeżeli doszło do zakłócenia konkurencji wynikającego z zaangażowania tego wykonawcy lub podmiotu, który należy z wykonawcą do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, chyba że spowodowane tym zakłócenie konkurencji może być wyeliminowane w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji.

2. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający może wykluczyć wykonawcę:

- 1) który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, chyba że wykonawca odpowiednio przed upływem terminu do składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo przed upływem terminu składania ofert dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności;
- 2) który naruszył obowiązki w dziedzinie ochrony środowiska, prawa socjalnego lub prawa pracy:
  - a)⁷⁾ będącego osobą fizyczną skazanego prawomocnie za przestępstwo przeciwko środowisku, o którym mowa w rozdziale XXII Kodeksu karnego, popełnione nieumyślnie lub za przestępstwo przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową, o którym mowa w rozdziale XXVIII Kodeksu karnego, lub za odpowiedni czyn zabroniony określony w przepisach prawa obcego,
  - b) będącego osobą fizyczną prawomocnie ukaranego za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny,
  - c) wobec którego wydano ostateczną decyzję administracyjną o naruszeniu obowiązków wynikających z prawa ochrony środowiska, prawa pracy lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną;
- 3) jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariusza w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 2 lit. a, lub ukarano za wykroczenie, o którym mowa w pkt 2 lit. b;

⁶⁾ Dodana przez art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania przestępczości środowiskowej (Dz. U. poz. 1726), która weszła w życie z dniem 1 września 2022 r.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 9 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

- 4) w stosunku do którego otwarto likwidację, którego upadłość ogłoszono, którego aktywami zarządza likwidator lub sąd, który zawarł układ z wierzycielami, którego działalność gospodarcza jest zawieszona albo znajduje się on w innej tego rodzaju sytuacji wynikającej z podobnej procedury przewidzianej w przepisach obowiązujących w miejscu wszczęcia tej procedury;
- 5) który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał umowę koncesji lub umowę w sprawie zamówienia publicznego, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych dowodów;
- 6) jeżeli występuje konflikt interesów w rozumieniu art. 56 ust. 2 Prawa zamówień publicznych, którego nie można skutecznie wyeliminować w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy;
- 7) który, z przyczyn leżących po jego stronie, w znacznym stopniu lub zakresie nie wykonał lub nienależycie wykonał albo długotrwale nienależycie wykonywał istotne zobowiązanie wynikające z wcześniejszej umowy koncesji lub umowy w sprawie zamówienia publicznego, co doprowadziło do wypowiedzenia lub odstąpienia od umowy, odszkodowania, wykonania zastępczego lub realizacji uprawnień z tytułu rękojmi za wady;
- 8) który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawianiu informacji, że nie podlega wykluczeniu, lub spełnia kryteria kwalifikacji, co mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, lub który zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub spełnianie kryteriów kwalifikacji;
- 9) który bezprawnie wpływał lub próbował wpływać na czynności zamawiającego lub próbował pozyskać lub pozyskał informacje poufne, mogące dać mu przewagę w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 10) który w wyniku lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, co mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 11) którego, w przypadku umów koncesji w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, uznano na podstawie stosownych środków dowodowych za nieposiadającego wiarygodności niezbędnej do wykluczenia zagrożenia dla obronności lub bezpieczeństwa państwa; przepisy art. 405 ust. 6 i 7 Prawa zamówień publicznych stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli zamawiający przewiduje wykluczenie wykonawcy na podstawie ust. 2, wskazuje podstawy wykluczenia w ogłoszeniu o koncesji lub wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo zaproszeniu do ubiegania się o zawarcie umowy.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 1–5 lub 7, zamawiający może nie wykluczać wykonawcy, jeżeli wykluczenie byłoby w sposób oczywisty nieproporcjonalne, w szczególności gdy kwota zaległych podatków lub składek na ubezpieczenia społeczne jest niewielka albo sytuacja ekonomiczna lub finansowa wykonawcy, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, jest wystarczająca do wykonania umowy koncesji.

5. Wykonawca może zostać wykluczony przez zamawiającego na każdym etapie postępowania o zawarcie umowy koncesji.

6. Wykonawca nie podlega wykluczeniu w okolicznościach określonych w ust. 1 pkt 1, 2 i 5 lub ust. 2 pkt 2–5 i 7–11, jeżeli udowodni zamawiającemu, że naprawił lub zobowiązał się do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, wykroczeniem lub swoim nieprawidłowym postępowaniem, w tym poprzez zadośćuczynienie pieniężne, wyczerpująco wyjaśnił fakty i okoliczności związane z przestępstwem, wykroczeniem lub swoim nieprawidłowym postępowaniem oraz spowodowanymi przez nie szkodami, aktywnie współpracując odpowiednio z właściwymi organami, w tym organami ścigania, lub zamawiającym oraz podjął konkretne środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom, wykroczeniom lub nieprawidłowemu postępowaniu.

7. Zamawiający ocenia, czy podjęte przez wykonawcę czynności, o których mowa w ust. 6, są wystarczające do wykazania jego rzetelności, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy. Jeżeli podjęte przez wykonawcę czynności, o których mowa w ust. 6, nie są wystarczające do wykazania jego rzetelności, zamawiający wyklucza wykonawcę.

8. Wykluczenie wykonawcy następuje:

- 1) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–g i pkt 2, gdy osoba, o której mowa w tym przepisie, została skazana za przestępstwo, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a–g, na okres 5 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny okres wykluczenia;

- 2) w przypadkach, o których mowa w:
  - a) ust. 1 pkt 1 lit. h i pkt 2, gdy osoba, o której mowa w tym przepisie, została skazana za przestępstwo wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. h,
  - b) ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2 pkt 2 i 3
– na okres 3 lat od dnia uprawomocnienia się odpowiednio wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, wydania ostatecznej decyzji lub zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia, chyba że w wyroku lub decyzji został określony inny okres wykluczenia;
- 3) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, na okres, na jaki został prawomocnie orzeczony zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne lub o zawarcie umowy koncesji;
- 4) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 1, 4, 5, 7, 9 i 11, na okres 3 lat od zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia;
- 5) w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 8, na okres 2 lat od zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia;
- 6) w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 10, na okres roku od zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia;
- 7) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 6, w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, w którym zaistniało zdarzenie będące podstawą wykluczenia.

Art. 33. 1. Zamawiający określa kryteria kwalifikacji dotyczące:

- 1) sytuacji ekonomicznej lub finansowej;
- 2) zdolności technicznej lub zawodowej.

2. Określone przez zamawiającego kryteria kwalifikacji muszą być związane z przedmiotem umowy koncesji, proporcjonalne do tego przedmiotu, zapewniać rzeczywistą konkurencję oraz muszą umożliwić zamawiającemu zweryfikowanie sytuacji ekonomicznej lub finansowej oraz zdolności technicznej lub zawodowej wykonawcy niezbędnej do wykonania umowy koncesji.

3. Zamawiający może wymagać od wykonawców wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji imion i nazwisk oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację umowy koncesji.

Art. 34. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o koncesji albo we wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, że o zawarcie umowy koncesji mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy mający status zakładu pracy chronionej, spółdzielnie socjalne oraz inni wykonawcy, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych, w szczególności:

- 1) osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812),
- 2) bezrobotnych w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.⁸⁾),
- 3) osób poszukujących pracy, niepozostających w zatrudnieniu lub niewykonujących innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 4) osób usamodzielnianych, o których mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140),
- 5) osób pozbawionych wolności lub zwalnianych z zakładów karnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.⁹⁾), mających trudności w integracji ze środowiskiem,
- 6) osób z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123),

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 830, 1079, 1383, 1561, 1812 i 2140.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 472, 1236 i 2054 oraz z 2022 r. poz. 22, 655 i 1855.

- 7) osób bezdomnych w rozumieniu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.¹⁰⁾),
- 8) osób, które uzyskały w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1264 i 1383),
- 9) osób do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadających status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia,
- 10) osób będących członkami mniejszości znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, w szczególności będących członkami mniejszości narodowych i etnicznych w rozumieniu ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823)

– pod warunkiem że procentowy wskaźnik zatrudnienia osób należących do jednej lub więcej kategorii, o których mowa w pkt 1–10, jest nie mniejszy niż 30% osób zatrudnionych u wykonawcy albo w jego jednostce, która będzie realizowała zamówienie.

Art. 35. 1. Wykonawca na zasadach określonych w ogłoszeniu o koncesji składa oświadczenie o spełnianiu kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia.

2. Zamawiający zgodnie z zasadami określonymi w ogłoszeniu o koncesji może również żądać od wykonawcy przedłożenia dokumentów potwierdzających spełnianie kryteriów kwalifikacji oraz brak podstaw wykluczenia.

3. Sposób przedłożenia dokumentów oraz ich zakres musi być niedyskryminacyjny i proporcjonalny do przedmiotu umowy koncesji oraz służyć wyłącznie wykazaniu przez wykonawcę spełniania kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia.

Art. 36. 1. W celu spełnienia kryteriów kwalifikacji wykonawca może, w stosownych przypadkach i w odniesieniu do konkretnej umowy koncesji, polegać na zdolnościach innych podmiotów, bez względu na charakter prawny związków łączących go z tymi podmiotami.

2. W przypadku gdy wykonawca chce korzystać ze zdolności innych podmiotów, jest obowiązany udowodnić zamawiającemu, że będzie dysponował niezbędnymi zasobami w ciągu całego okresu wykonywania umowy koncesji, w szczególności przedstawiając w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów.

3. Wykonawca, który polega na zdolności innych podmiotów w odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji finansowej, odpowiada solidarnie z podmiotem, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, za szkodę zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów nie ponosi winy.

Art. 37. 1. Zamawiający wskazuje kryteria oceny ofert związane z przedmiotem umowy koncesji w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

2. Kryteriami oceny ofert mogą być w szczególności aspekty środowiskowe, społeczne lub innowacyjne przedmiotu umowy koncesji.

3. W wyjątkowych przypadkach, gdy oferta zawiera rozwiązanie innowacyjne, stanowiące wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym procesu produkcji lub budowy, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w działalności, organizacji pracy lub relacjach zewnętrznych, w szczególności mające na celu rozwiązanie problemów społecznych lub wspieranie strategii społecznych, którego zamawiający nie mógł przewidzieć mimo zachowania należytej staranności, zamawiający może zmienić kolejność kryteriów oceny ofert w celu uwzględnienia tego rozwiązania.

4. Zamawiający informuje wszystkich wykonawców o zmianie kolejności kryteriów oceny ofert oraz przekazuje nowe zaproszenie do składania ofert, z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 31 ust. 3 i 4. Jeżeli kryteria oceny ofert zostały opublikowane w ogłoszeniu o koncesji, zmiana kolejności kryteriów oceny ofert wymaga publikacji nowego ogłoszenia o koncesji.

5. Zamawiający nie może odrzucić oferty z tego powodu, że oferowane roboty budowlane lub usługi nie spełniają wymogów technicznych i funkcjonalnych określonych w opisie przedmiotu umowy koncesji, o ile wykonawca udowodni w ofercie, że proponowane rozwiązanie w równoważnym stopniu spełnia te wymogi.

---

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127 i 2140.

Art. 38. 1. Zamawiający informuje niezwłocznie wszystkich wykonawców o:

- 1) wyborze najkorzystniejszej oferty, podając nazwę albo imię i nazwisko, siedzibę albo miejsce zamieszkania, jeżeli jest miejscem wykonywania działalności wybranego wykonawcy,
  - 2) powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz o przysługujących wykonawcy środkach odwoławczych,
  - 3) unieważnieniu postępowania o zawarcie umowy koncesji,
  - 4) ponownym wszczęciu postępowania o zawarcie umowy koncesji
- podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

2. Zamawiający niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty przekazuje wykonawcy, którego oferta nie została odrzucona, informację zawierającą:

- 1) uzasadnienie wyboru najkorzystniejszej oferty;
- 2) punktację, jaką otrzymał wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą;
- 3) punktację, jaką otrzymał wykonawca, któremu jest przekazywana informacja.

3. Zamawiający odstępuje od obowiązku informowania o powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, jeżeli przemawiają za tym względy związane z informacjami niejawnymi dotyczące bezpieczeństwa państwa i organ, który przekazał te informacje, zastrzegł, że nie wyraża zgody na ich dalsze przekazanie.

Art. 39. 1. Zamawiający unieważnia postępowanie o zawarcie umowy koncesji, jeżeli:

- 1) nie złożono oferty albo wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 2) wszystkie oferty albo wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji zostały odrzucone.

2. Zamawiający może unieważnić postępowanie o zawarcie umowy koncesji, jeżeli:

- 1) zachodzą obiektywnie uzasadnione przesłanki, w szczególności wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania o zawarcie umowy koncesji lub wykonanie przedmiotu umowy koncesji nie leży w interesie publicznym;
- 2) środki, które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części umowy koncesji, nie zostały mu przyznane, a możliwość unieważnienia postępowania o zawarcie umowy koncesji na tej podstawie została przewidziana w ogłoszeniu o koncesji lub wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo zaproszeniu o ubieganie się o zawarcie umowy koncesji;
- 3) postępowanie o zawarcie umowy koncesji obciążone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy koncesji.

Art. 40. Zamawiający zawiera umowę koncesji z wybranym wykonawcą na podstawie kryteriów oceny ofert, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) oferta spełnia minimalne wymagania określone przez zamawiającego, o ile zostały określone;
- 2) wykonawca nie podlega wykluczeniu;
- 3) wykonawca spełnia kryteria kwalifikacji.

Art. 41. 1. Zamawiający zawiera umowę koncesji po upływie 10 dni od dnia przekazania informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli informacja ta została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 15 dni, jeżeli została przekazana w inny sposób.

2. Zamawiający może zawrzeć umowę koncesji przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji złożono tylko jedną ofertę lub wniosek o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu;
- 2) zaproszono do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji tylko jednego wykonawcę, a wnioski o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu pozostałych wykonawców zostały odrzucone oraz upłynął termin do wniesienia odwołania na tę czynność lub w następstwie jej wniesienia zapadł wyrok lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze;
- 3) umowa dotyczy umowy koncesji, w przypadku której przepisy ustawy nie wymagają uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji.

Rozdział 7 Umowa koncesji

Art. 42. Zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy koncesji jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.

Art. 43. 1. Umowa koncesji wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności, chyba że przepisy odrębne wymagają formy szczególnej.

2. Strony umowy koncesji wykonują umowę koncesji z zachowaniem zasady przejrzystości.

Art. 44. 1. Umowy koncesji są jawne i podlegają udostępnianiu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.

2. Zamawiający może odmówić udostępnienia umowy, jeżeli przemawiają za tym względy obronności lub bezpieczeństwa państwa.

Art. 45. 1. Umowę koncesji zawiera się na czas oznaczony.

2. W przypadku umowy koncesji zawartej na czas dłuższy niż 5 lat, czas trwania umowy koncesji nie może przekraczać okresu, w którym koncesjonariusz może zasadnie oczekiwać odzyskania nakładów inwestycyjnych za wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług wraz ze zwrotem zainwestowanego kapitału, z uwzględnieniem inwestycji początkowych i inwestycji dokonanych w czasie trwania koncesji.

Art. 46. 1. Zakazuje się zmian postanowień zawartych w umowie koncesji, chyba że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o koncesji lub innym dokumencie koncesji w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia koncesjonariusza, i charakter oraz warunki wprowadzenia tych zmian;
- 2) zmiany dotyczą zamawiania od dotychczasowego koncesjonariusza dodatkowych usług lub robót budowlanych, nieobjętych umową koncesji, o ile stały się niezbędne, pod warunkiem że zmiana koncesjonariusza:
  - a) nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach umowy koncesji,
  - b) spowodowałyby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego;
- 3) konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć;
- 4) dotychczasowego koncesjonariusza zastępuje nowy koncesjonariusz:
  - a) na podstawie postanowień umownych, o których mowa w pkt 1,
  - b) w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego koncesjonariusza lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy koncesjonariusz spełnia kryteria kwalifikacji, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy koncesji i nie ma na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy,
  - c) w wyniku przejęcia przez zamawiającego zobowiązania koncesjonariusza względem jego podwykonawców;
- 5) zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne w rozumieniu ust. 6;
- 6) wartość zmiany jest mniejsza niż próg unijny i zarazem jest mniejsza niż 10% wartości umowy koncesji określonej pierwotnie, a w przypadku gdy wprowadzanych jest kilka kolejnych zmian, wartość zmiany jest szacowana na podstawie łącznej wartości kolejnych zmian.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 6, zmiany postanowień umowy koncesji nie mogą prowadzić do zmiany jej ogólnego charakteru.

3. W przypadku umowy koncesji zawartej przez zamawiającego do celów wykonywania działalności innej niż działalność sektorowa, każdorazowe zwiększenie wartości umowy koncesji, w okolicznościach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie może przekroczyć 50% wartości umowy koncesji określonej pierwotnie. Zmiany nie mogą mieć na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

4. Jeżeli umowa zawiera postanowienia przewidujące możliwość zmiany wynagrodzenia należnego koncesjonariuszowi z powodu okoliczności innych niż zmiana zakresu świadczenia koncesjonariuszowi, dopuszczalną wartością zmiany umowy, o której mowa w ust. 1 pkt 6 i ust. 3, ustala się w oparciu o wartość umowy koncesji określoną pierwotnie, z uwzględnieniem zmian wynikających z tych postanowień.

5. Jeżeli umowa koncesji nie zawiera postanowień, o których mowa w ust. 4, zaktualizowana wartość umowy jest obliczana z uwzględnieniem wskaźnika cen nakładów inwestycyjnych ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 15 ust. 5b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.¹¹⁾).

6. Zmianę umowy koncesji uznaje się za istotną, jeżeli wskutek tej zmiany charakter umowy koncesji różni się istotnie od jej pierwotnego charakteru, w szczególności jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były określone w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, umożliwiłyby dopuszczenie do tego postępowania innych wykonawców niż dopuszczeni lub zostałyby przyjęte inne oferty niż przyjęta, lub mogłyby skutkować udziałem w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji innych wykonawców niż wykonawcy, którzy wzięli w nim udział;
- 2) zmiana wpływa na równowagę ekonomiczną umowy koncesji na korzyść koncesjonariusza w sposób pierwotnie nieprzewidziany w umowie koncesji;
- 3) zmiana znacznie rozszerza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy koncesji;
- 4) nowy koncesjonariusz zastępuje dotychczasowego koncesjonariusza, w przypadkach innych niż przewidziane w ust. 1 pkt 4.

7. W przypadku zmiany umowy koncesji na podstawie ust. 1 pkt 2 lub 3, zamawiający przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zmianie umowy koncesji.

8. Postanowienie umowne zmienione z naruszeniem ust. 1 podlega unieważnieniu. Na miejsce unieważnionych postanowień umowy koncesji wchodzi postanowienia umowne w pierwotnym brzmieniu.

9. Jeżeli zamawiający zamierza zmienić warunki umowy koncesji, które wykraczają poza zmiany umowy dopuszczalne zgodnie z ust. 1, obowiązany jest przeprowadzić nowe postępowanie o zawarcie umowy koncesji lub postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 47. Zamawiający może rozwiązać umowę koncesji niezależnie od jej postanowień, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) zmiany umowy koncesji dokonano z naruszeniem art. 46 ust. 9;
- 2) koncesjonariusz w chwili zawarcia umowy koncesji podlegał wykluczeniu na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 1 lub 2;
- 3) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy traktatów i dyrektywy 2014/23/UE, z uwagi na to, że zamawiający zawarł umowę koncesji z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej.

Art. 48. 1. Zamawiający w dokumentach koncesji może zażądać od wykonawców, aby wskazali w ofertach część przedmiotu umowy koncesji, którą zamierzają zlecić podwykonawcom, a także aby wskazali proponowanych podwykonawców.

2. Powierzenie wykonania części umowy koncesji podwykonawcom nie zwalnia koncesjonariusza z odpowiedzialności za należyte wykonanie tej umowy.

3. Koncesjonariusz, z którym zawarto umowę koncesji z zastosowaniem art. 20 ust. 1 pkt 4–7, której przedmiotem jest świadczenie usług użyteczności publicznej lub roboty budowlane, jest obowiązany osobiście wykonać kluczowe części tych usług lub robót.

4. W przypadku umów koncesji na roboty budowlane oraz umów koncesji na usługi, które mają być wykonane na obiekcie budowlanym podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego, zamawiający wymaga, aby po zawarciu umowy koncesji i nie później niż w chwili rozpoczęcia jej realizacji koncesjonariusz przekazał mu informacje dotyczące nazwy albo imienia i nazwiska, danych kontaktowych podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych w te roboty budowlane lub usługi, jeżeli są już znani. Koncesjonariusz zawiadamia zamawiającego o zmianach w zakresie tych informacji, w tym przekazuje informacje o nowych podwykonawcach, którym zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830, 872, 1079, 1265, 1561, 1812, 1967, 2014 i 2180.

5. Zamawiający może wymagać przekazania informacji, o których mowa w ust. 4, w szczególności:

- 1) w przypadku umów koncesji na usługi, które nie mają być wykonane na obiekcie budowlanym podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego;
- 2) od dostawców uczestniczących w wykonaniu umowy koncesji;
- 3) dotyczące dalszych podwykonawców.

6. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio do bezpośrednich podwykonawców koncesjonariusza. Jeżeli zamawiający stwierdzi, że wobec danego podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, wykonawca jest obowiązany zastąpić tego podwykonawcę lub zrezygnować z powierzenia wykonania części umowy koncesji podwykonawcy.

7. Zamawiający może zastosować przepisy ust. 6 wobec dalszych podwykonawców, jeżeli przewidział to w ogłoszeniu o koncesji, wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo w zaproszeniu do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

Art. 49. 1. Umowa koncesji podlega unieważnieniu:

- 1) jeżeli zamawiający zawarł umowę koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych, chyba że ustawa dopuszcza taką możliwość;
- 2) jeżeli została zawarta z naruszeniem terminu określonego w art. 41 ust. 1 albo zakazu zawarcia umowy, o którym mowa w art. 577 Prawa zamówień publicznych, jeżeli uniemożliwiło to Krajowej Izbie Odwoławczej uwzględnienie odwołania przed zawarciem umowy;
- 3) jeżeli przedmiot umowy wykracza poza zakres przedmiotu umowy koncesji wskazany w dokumentach koncesji;
- 4) w części wykraczającej poza określenie przedmiotu umowy koncesji w opisie przedmiotu koncesji, z uwzględnieniem art. 46.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, umowa koncesji nie podlega unieważnieniu, jeżeli zamawiający miał uzasadnione podstawy, aby sądzić, że działa zgodnie z ustawą, a umowa została zawarta po upływie 10 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych albo publikacji takiego ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

3. W uzasadnionych przypadkach umowa koncesji podlega unieważnieniu w zakresie niewykonanych zobowiązań, w szczególności gdy nie jest możliwy zwrot spełnionych świadczeń.

4. Z przyczyn, o których mowa w ust. 1, nie można żądać stwierdzenia nieważności umowy koncesji na podstawie art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.¹²⁾).

5. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości żądania przez zamawiającego unieważnienia umowy koncesji na podstawie art. 70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Art. 50. 1. Organ sprawujący nadzór nad zamawiającym, w razie powzięcia wątpliwości co do prawidłowości zastosowania art. 20 ust. 1 pkt 4–7, zakazuje zawarcia umowy na czas wyjaśnienia sprawy, nie dłużej jednak niż na 21 dni.

2. Jeżeli organ sprawujący nadzór stwierdzi, że nie zachodzą podstawy do zawarcia umowy koncesji z zastosowaniem art. 20 ust. 1 pkt 4–7, zakazuje zawarcia umowy, a jeżeli umowa została zawarta, zwraca się do zamawiającego o wypowiedzenie umowy lub odstąpienie od niej, w wyznaczonym przez ten organ terminie.

3. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 2, organ sprawujący nadzór występuje do sądu o unieważnienie umowy w całości lub w części.

4. Przepisy ust. 1–3 nie naruszają uprawnień i obowiązków organów sprawujących nadzór nad zamawiającym wynikających z odrębnych przepisów.

Rozdział 8

Umowa koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi

Art. 51. 1. Zamawiający może zawrzeć umowę koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE, bez stosowania przepisów ustawy, z wyjątkiem przepisów określonych w ust. 2–4.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366, 480, 807, 830, 974, 1098, 1301, 1371, 1692, 1855, 1967, 2127, 2140 i 2180.

2. Jeżeli wartość umowy koncesji jest równa lub przekracza próg unijny zamawiający ma jednak obowiązek:

- 1) stosować zasady zawierania umów koncesji, o których mowa w art. 12 i art. 13;
- 2) zaprosić do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą wstępnego ogłoszenia informacyjnego, o którym mowa w art. 17 pkt 2, chyba że zachodzą określone w ustawie okoliczności zwalniające z tego obowiązku;
- 3) opublikować w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, o którym mowa w art. 23 ust. 1.

3. Ogłoszenia w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi mogą być grupowane i przekazywane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej w terminie 48 dni od dnia zakończenia kwartału.

4. Do umowy koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi przepisy rozdziału 10 stosuje się.

Rozdział 9

Organy właściwe

Art. 52. 1. Organem właściwym w sprawach umowy koncesji jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych:

- 1) opracowuje, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, oraz opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczące umowy koncesji;
- 2) monitoruje stosowanie zasad zawierania umowy koncesji oraz upowszechnia wyniki monitorowania;
- 3) przekazuje na żądanie Komisji Europejskiej, nie rzadziej niż co 3 lata, sprawozdania z monitorowania.

Art. 53. Organem właściwym do rozpoznawania odwołań wnoszonych w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji prowadzonym na podstawie ustawy jest Krajowa Izba Odwoławcza, o której mowa w Prawie zamówień publicznych.

Rozdział 10

Środki ochrony prawnej

Art. 54. 1. Wykonawcy, a także innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w zawarciu umowy koncesji oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy, przysługuje prawo do wniesienia odwołania od niezgodnej z przepisami ustawy czynności zamawiającego podjętej w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji lub zaniechania czynności, do której zamawiający jest obowiązany na podstawie ustawy.

2. Do wnoszenia i rozpoznawania odwołań stosuje się odpowiednio przepisy działu IX rozdziału 2 Prawa zamówień publicznych, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

3. Wpis od odwołania uiszcza się w wysokości należnej od odwołania dotyczącego zamówienia publicznego, którego wartość jest:

- 1) mniejsza niż progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – jeżeli wartość koncesji jest mniejsza niż próg unijny;
- 2) równa lub przekracza progi unijne, o których mowa w art. 3 ust. 1 Prawa zamówień publicznych – jeżeli wartość koncesji jest równa lub przekracza próg unijny.

Art. 55. Odwołanie wnosi się w terminie:

- 1) 10 dni od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli informacja została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 15 dni, jeżeli została przekazana w inny sposób;
- 2) 10 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji lub zamieszczenia dokumentów koncesji na stronie internetowej, w przypadku odwołania wobec treści ogłoszenia o koncesji lub dokumentów koncesji;
- 3) 10 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy koncesji, w przypadku odwołania wobec zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji;

- 4) 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, pod warunkiem że ogłoszenie to zawiera uzasadnienie decyzji zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 5) 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zmianie umowy koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieścił ogłoszenie o zmianie umowy koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 6) 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy koncesji w przypadku nieopublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy opublikowane ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia;
- 7) 3 miesięcy od dnia zawarcia umowy koncesji w przypadku niezamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy zamieszczone ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia.

Art. 56. 1. Na orzeczenie Izby oraz postanowienie Prezesa Izby, o którym mowa w art. 519 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, stronom oraz uczestnikom postępowania odwoławczego przysługuje skarga do sądu.

2. Do postępowań toczących się wskutek wniesienia skargi stosuje się przepisy działu IX rozdziału 3 Prawa zamówień publicznych.

Rozdział 11

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 57–67. (pominięte)

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 68. 1. Do skarg wniesionych do sądu administracyjnego oraz do postępowań o zawarcie umowy koncesji, o których mowa w ustawie z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113), wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do umów koncesji zawartych w następstwie przeprowadzenia postępowań o zawarcie umowy koncesji wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 69. 1. W latach 2016–2025 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy wynosi 2 013 000 zł, w tym w:

- 1) 2016 r. – 213 000 zł;
- 2) 2017 r. – 200 000 zł;
- 3) 2018 r. – 200 000 zł;
- 4) 2019 r. – 200 000 zł;
- 5) 2020 r. – 200 000 zł;
- 6) 2021 r. – 200 000 zł;
- 7) 2022 r. – 200 000 zł;
- 8) 2023 r. – 200 000 zł;
- 9) 2024 r. – 200 000 zł;
- 10) 2025 r. – 200 000 zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu kosztów realizacji zadań publicznych wykonywanych na rzecz obywateli, w szczególności kosztów:

- 1) publikacji wydawanych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych;
- 2) opracowywania programów szkoleń i organizacji szkoleń.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz odpowiedzialnym za wdrożenie mechanizmu korygującego jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

Art. 70. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 71, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 ogłoszenia o koncesji na roboty budowlane publikuje się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, niezależnie od szacunkowej wartości umowy koncesji.

Art. 71. Traci moc ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2015 r. poz. 113).

Art. 72. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹³⁾, z wyjątkiem art. 20 ust. 1 pkt 4–7 oraz ust. 3–5, art. 48 ust. 3 i art. 50, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

---

¹³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 29 listopada 2016 r.